

faciens concordabitur cum dampnificato infra dies octo, quod extimator non possit cum scribere sicut sit per totam insulam, totius insule, et in maximum preiudicium, et grauamine omnium habitatorum districtus Rethimi.

Super dicto capitulo captum et consultum est, ut in ipso capitulo per omnia continetur.

2

Fo 18^r Τῷ 1333 δουκεύοντος ἐν Κρήτῃ τοῦ Ἰωάννου Σανούδου, οἱ ταμίαι Κρήτης ἔξηνάγκασαν τὸν Ἐμμανουὴλ Χαρτοφύλακα πατέρα Ἰωάννου, Στεφάνου καὶ Κώστα Χαρτοφύλακα νὰ καταβάλῃ ὑπέρπτυρον ἐτησίως, ὡς ἐὰν ἡτο δουλοπάροικος τῆς κοινότητος. Τότε ὁ Ἐμμιανοὺλ πατὴρ παρουσιάσθη ἐνώπιον τῆς διοικήσεως Κρήτης, θέλων ἀφ' ἐνὸς νὰ ἀποδεῖξῃ, ὅτι κατήγετο ἐξ ἀρχοντοπούλων, ἡτοι ὅτι ἀνήκεν εἰς οἰκογένειαν εὐγενῶν, καὶ ὡς ἐκ τούτου συμφώνως πρὸς τοὺς νόμους οὐδὲν ὕφειλε νὰ πληρώνῃ. Ἡ διοικησις Κρήτης παρεδέχθη τὰς ἀποδεῖξεις τὰς ὁποίας διετάχθη νὰ ὑποβάλῃ καὶ δι' ἀποφάσεως τοῦ δουκὸς καὶ τῶν συμβούλων ἐδικαιώθη. Νῦν ὅμως οἱ ταμίαι Κρήτης ἀξιοῦσιν, ὅπως οἱ εἰρημένοι ἀδελφοὶ θεωρηθῶσι δουλοπάροικοι τῆς κοινότητος, ὅπερ ἀντίκειται εἰς τὸ δεδικασμένον. Ἡ Γερουσία λαμβάνουσα ὑπ' ὄψει τὰ ἀνωτέρω διέταξε τὴν ἐκ νέου ἔξέτασιν τῆς ὑποθέσεως ὑπὸ τοῦ δουκὸς καὶ τῶν συμβούλων, ἐπαφιεμένη εἰς τὴν δικαίαν κρίσιν των. 1359, Αὔγουστου 8.

3

Τῷ 1320 Ἀπριλίου 19 ἀπεφασίσθη ἐν τῇ Γερουσίᾳ ὅτι ὁ οἶνος Κρήτης Πανέλα, ὁ ἑλληνικὸς οἶνος καὶ πᾶς οἶνος παραγόμενος πέραν τῆς Ἀδριατικῆς δύναται νὰ ἔξαχθῇ ἐκ Βενετίας διὰ τῶν κατέργων τῆς νηοπομπῆς Φλανδρίας. Δι' ἑτέρας ἀποφάσεως ἀπὸ 25 Ιανουαρίου 1319 τοῦ Μείζονος Συμβουλίου εἰς ἵν περιλαμβάνεται, ὅτι ὁ οἶνος Κρήτης εἰσαγόμενος εἰς Βενετίαν πληρώνει εἰσαγωγικὸν δασμόν, ἔξαγόμενος δὲ εἶναι ἐλεύθερος εἰς πᾶσαν πόλιν πέραν τῆς Ἀδριατικῆς, γεννᾶται νῦν ζήτημα ἐὰν ὁ ἑλληνικὸς οἶνος καὶ οἱ ἄλλοι οίνοι εἰσαγόμενοι εἰς Βενετίαν ἐκ μερῶν πέραν τῆς Ἀδριατικῆς καὶ ἔξαγόμενοι δι' οἵας δήποτε νηοπομπῆς ἐκ Βενετίας εἶναι ἐλεύθεροι ἔξαγωγικοῦ δασμοῦ ἢ μόνον διὰ τῆς νηοπομπῆς Φλανδρίας. Ἐπὶ τούτου θεσπιεῖται ὅτι ὁ ἑλληνικὸς οἶνος καὶ πᾶς οἶνος πέραν τῆς Ἀδριατικῆς εἰσαγόμενος ἐν Βενετίᾳ, ἀφ' οὐ καταβάλῃ τὸν εἰσαγωγικὸν δασμόν, δύναται ἐλευθέρως νὰ ἔξαχθῇ διὰ παντὸς πλοίου ἔξωπλισμένου ἢ παρωπλισμένου ἀνευ ἄλλου δασμοῦ. 1359, Αὔγουστου 31.

Fo 23^r Millesimo trecentesimo LVIII, die ultimo Augusti.

Capta. Cum in MCCCXX die XVIII Aprilis capta fuerit quedam pars in consilio Rogatorum quod uinum Crete panela et uinum grecum et omne uinum de extra culfum posset extrahi de Venecijs cum galeis Flandrie et sit quoddam 5 aliud consilium captum ante in MCCCXVIII die XXV Januarij in maiori consilio continens quod uinum Crete postquam est conductum Venecias et de ipso est solutum datum introitus possit extrahi et portari in omnem partem extra culfum non soluendo aliquod datum. Et nunc moueatur dubium si uinum grecum et alia uina que conducuntur de extra culfum Venecias possint extrahi de Venetijs 10 sine datio exitus cum alijs nauigijs quam cum galeis Flandrie. Uaudit pars quod declaretur quod huiusmodi uina greca et alia uina de extra culfum conducta et

conducenda Venecias postquam solutum fuerit datum introitus de ipsis possint libere extrahi cum quibuscumque nauigis armatis et disarmatis sine aliquo alio datio pro portando extra culphum. Et si consilium etc. De parte omnes. 14

4

Fo 25^r Οἱ εὐγενεῖς Ἰωάννης Βαρότσης, Ραϊνέριος Ζένος καὶ Θωμᾶς Φώσκολος πληρεξούσιοι καὶ ἐπίτροποι τοῦ Μαρίνου Βαρότση ἐκ Κρήτης, ἐν ὀνόματι τοῦ ὑπ' αὐτῶν ἐπιτροπευομένου ἀνηλίκου ἥτήσαντο τὰ ἔξης: 'Ο ἐν λόγῳ ἐπιτροπευόμενος ἔχει τὴν κυριότητα τιμαρίου ἐν Τούρμᾳ τῆς Ρεθύμνου ἐξ οὐ εἰσπράττει ποσότητά τινα σίτου. Τὸν σίτον τοῦτον, ἐν περιπτώσει ἐπαναστάσεως τῶν Ἑλλήνων, ἔνεκεν ἐλλείψεως ἀποθηκῶν ἥθελεν ἀπολέσῃ, διὰ τοῦτο παρακαλοῦσιν ὅπως ἐπιτραπῇ ἡ μεταφορὰ εἰς Χάνδακα ἐνδεκα χιλιάδων μοντζουρίων ἐτησίως πρὸς διατροφήν του, διότι διαμένων οὗτος ἐν Χάνδακι στερεῖται σίτου. 'Ἐπὶ τῆς αἰτήσεως ταύτης ἡ Γερουσία ἀποφαίνεται ὅτι συμφώνως τῇ γνωματεύσει τῶν τέως ρεκτόρων τῶν μερῶν ἐκείνων κατ' ἀντιλογίαν, ἐπιτρέπεται εἰς τὸν ἐν λόγῳ ἀνήλικον, ὅπως ἔξαγάγῃ τὰς ἐνδεκα ταύτας χιλιάδας μοντζουρίων σίτου ἐπὶ τῇ προϋποθέσει, ὅτι ἡ ἀξία τοῦ σίτου ἀνέρχεται εἰς ὑπέρπυρα τριάκοντα, ἡ περίπου, τὰ ἑκατὸ μοντζουρία. 1359, Σεπτεμβρίου 9.

5

Fo 26to Ἐπιτρέπεται εἰς τὸν Λαυρέντιον Δάνδολον νὰ ἔξαγάγῃ ἐκ Χανίων ἡ τῆς περιοχῆς των καὶ νὰ μεταφέρῃ εἰς ἄλλα μέρη τῆς νήσου Κρήτης, καθὼς καὶ εἰς Μεθώνην, Κορώνην καὶ Εύβοιαν σίτου σταρὰ χūlia, ἐπὶ τῇ προϋποθέσει, ὅτι ἡ ἀξία του κυμαίνεται περὶ τὰ τριάκοντα ὑπέρπυρα. 'Ο οὗτος μεταφερόμενος σίτος, ἀπαραιτήτως δέον νὰ προέρχεται ἐκ τῶν κτημάτων του, ὑπόκειται δὲ εἰς τοὺς κανονισμοὺς τοῦ εἰς Βενετίαν ἔξαγομένου σίτου.

'Ἐπὶ τῆς ἀδείας ταύτης οἱ ἐν Βενετίᾳ εὑρισκόμενοι τέως ρέκτορες Χανίων λέγουσιν ὅτι οἱ ἐκ Κορώνης καὶ Μεθώνης μεταφέρουσιν εἰς Χανία ἔλαιον καὶ ἄλλα, λαμβάνοντες εἰς ἀντάλλαγμα δέρματα, τυρὸν καὶ σανίδας κυπαρίσσου, οὐχὶ δὲ σίτον λόγῳ τῆς ἀνωτέρω ἀδείας πρὸς τὸν Δάνδολον. 'Η ἀπαγόρευσις αὗτη εἶναι πρὸς ὄφελος τῶν Χανίων, διότι οἱ ἐκ Κορώνης καὶ Μεθώνης εὐχερῶς μετέφερον τὰ προϊόντα των αὐτόθι, ἐλπίζοντες ὅτι βραδύτερον θὰ ἐπετρέπετο ἡ ἔξαγωγὴ σίτου, ἵκανοποιούμενοι προσωρινῶς δι' ἄλλων προϊόντων ἀναγκαίων εἰς αὐτούς.

'Η διάρκεια τῆς πρὸς τὸν Δάνδολον ἀδείας ἐδόθη διὰ μίαν τριετίαν. 1359, Σεπτεμβρίου 16.

6

Fo 29to Ἐπὶ τῇ ἀναχωρήσει τοῦ σεβαστοῦ πατρὸς Οὐρσίου Δελφίνου ἀρχιεπισκόπου Κρήτης, μεταβαίνοντος εἰς τὴν Ρωμαϊκὴν Αὐλὴν δύνανται νὰ σταλῶσι γράμματα συστατικὰ τῆς πολιτείας πρὸς τὸν Ἀγιώτατον Πάπαν, τοὺς Καρδιναλίους καὶ ἄλλους. 1359, Ὁκτωβρίου 26.

7

Fo 33to Πρὸς ἀνακούφισιν τοῦ ταμείου τῆς κοινότητος, ὁ δοὺς καὶ οἱ σύμβουλοι νὰ μὴ ἐπιτρέπωσιν εἰς τοὺς σοπρακόμιτας νὰ παραλαμβάνωσι συντρόφους μεθ' ἑαυτῶν, ἀλλ' ὄφελουσι νὰ ἔχωσι μόνον τοὺς κεκανονισμένους ἀξιωματικοὺς κόμιτα καὶ πάτρωνα καὶ λοιπούς, ὡς εἰς τὰ Βενετικὰ κάτεργα. 1359, Δεκεμβρίου 1^η.

8

Fo 41^r Ἀποστέλλονται εἰς Κρήτην δύο κάτεργα, ἦτοι δρόμων (falconus) νεότευκτος καὶ ἔτερος ἐκτελέσας ἐν

